

OPTİSYENLİK TERİMLERİ

Malik KAYA¹

Terimler, herhangi bir bilim dalına ait olan ve bu alanda uzman eğitimcilerin kullandığı kelimeler olduğu gibi, bazıları günlük hayatta kullanılan anlamlı kelimeler haline de dönüşebilmektedir. Bunun gibi birçok tıp terimi de bugüne kadar, sağlığın korunması ve hastalıkların tedavi edilmesinin doğal sonucu olarak bireylerin de bildiği kelimeler haline gelmiştir. Toplumları birbirinden ayırdığı düşünülen diller aslında savaşlar, göçler, ticari faaliyetler, sosyal ve kültürel ilişkiler vasıtasıyla birbirinden etkilenmiş ve ortak terimlerde buluşmuşlardır.

Bu bölümde eğitim kurumlarındaki optisyenlik programlarında sıklıkla kullanılan terminolojinin kısa ve öz açıklaması yapılmıştır. Program bazında hem eğitim sürecinde, hem iş hayatında optik, fizik, anatomi, görme optiği, göz hastalıkları, optisyenlik alanlarında sıklıkla karşılaşılabileceği terimler, bu alanlarda kullanılan cihazlar ve bunlara ait inceleme yöntemlerine ait terimler yer almaktadır. Temel amaç, optisyenlik programı öğrencilerinin ve optisyenlik mesleğini icra eden kişilerin karşılaşılabilecekleri tıbbi ve mesleki terimlerin anlamları hakkında bilgi kazandırmaktır.

¹ Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Optisyenlik Programı, malikkaya@ogu.edu.tr

- ▶ **Trifokal:** Üç odaklı.
- ▶ **Trivex cam:** Poliüretanların ilave azot ile zenginleştirmeleri sonucunda 2002 yılında ortaya çıkan, son derece güçlü ve ultra hafif bir malzeme ile üretilmiş cam.
- ▶ **UV ışık:** Mor ötesi veya ultraviyole ışık, 100 nm ile 400 nm arasında dalga boyuna sahip ışık.
- ▶ **Uvea:** Gözün orta katmanındaki damar tabakası.
- ▶ **Verre:** Cam.
- ▶ **Verre mette:** Yüzeyi matlaştırılmış lens, buzlu cam.
- ▶ **Verre plan:** Diyoptrisi olmayan lens.
- ▶ **Verteks mesafesi:** Lensin iç tepe noktası ile korneanın tepe noktası arasındaki mesafe.
- ▶ **Vinil:** Bir hidrojen atomunun başka bir organik moleküle bağlanması ile elde edilen bir tür organik bileşik.
- ▶ **Vitreus:** Gözün içini dolduran saydam, jel kıvamındaki sıvı.
- ▶ **Vizör:** Hasta gözünü incelemek için pupillametreten bakılan kısım.
- ▶ **Yansıma:** Işık ışınlarının bir yüzeye çarparak yön değiştirmesi.
- ▶ **Yastık:** Rimlerin iç kısımlarındaki burun tutacağı.
- ▶ **Yatay merkezleme:** Bknz Desantrasyon.
- ▶ **Zahiri:** Görünen, gerçek.
- ▶ **Zımpara taşı:** Aşındırıcı taneciklerin çeşitli bağlayıcılarla birbirlerine bağlanması sonucunda oluşan, disk şeklinde, gözlük camlarını aşındırma, pah alma, balık sırtı oluşturma gibi işlemleri için kullanılan malzeme.
- ▶ **Zonule:** Kuşak şeklindeki küçük bölge, zonül.
- ▶ **Zyl:** Selüloz asetat, gözlük çerçevesi yapımında kullanılan bir malzeme.

KAYNAKLAR

- Aksak, E., Küçüker, T. (2005). Gözlüçlülük, Tüm Optik ve Optometrik Meslekler Birlięi, Eskişehir
- Babacan, S., Işıklar, S., Kafa, İ. M., Coşkun, İ. (2016). Tıbbi terminoloji hakkında öğrencilerin ve çalışanların görüşleri, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 42, 89-92
- Kaya, M. (2018). Fizik I Teknolojinin Bilimsel İlkeleri: Ünite 1- Fizik ve Ölçümler, sf. 9-17, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2018). Fizik I Teknolojinin Bilimsel İlkeleri: Ünite 2 - Vektörler, sf. 18-34, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2018). Fizik I Teknolojinin Bilimsel İlkeleri: Ünite 7 - İtme ve Momentum, sf. 118-132, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2019). Meslek Yüksekokulları İçin Fizik-Geometrik Optik I: Ünite 4 - Aynalar, sf 85-120, Akademisyen Kitabevi, Ankara

- Kaya, M. (2019). Meslek Yüksekokulları İçin Fizik-Geometrik Optik I: Ünite 5 - Küresel Kırıcı Yüzeyler, sf 121-143, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2020). Fiber optic chemical sensors for water testing by using fiber loop ringdown spectroscopy technique, Turk J Elec Eng & Comp Sci 28, 2375 – 2384
- Kaya, M., Esentürk, O. (2020). Highly sensitive fiber optic pressure sensors for wind turbine applications, Turk J Elec Eng & Comp Sci 28, 2789 – 2796
- Kaya, M., Esentürk, O. (2020). Study of strain measurement by fiber optic sensors with a sensitive fiber loop ringdown spectrometer, Optical Fiber Technology 54, 102070
- Kaya, M. (2022). Lazerlerin temel prensipleri: Bölüm 2 – Lazerlerin Benzersiz Özellikleri, sf 9-26, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2022). Lazerlerin temel prensipleri: Bölüm 3 – Lazerlerin Özellikleri Nasıl Oluşur?, sf 27-45, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2022). Lazerlerin temel prensipleri: Bölüm 5 – Diğer Sorunlar ve Problemler, sf 71-87, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- Kaya, M. (2022). Lazerlerin temel prensipleri: Bölüm 7 – Gelecekte Lazerlerin Yeri, sf 103-109, Akademisyen Kitabevi, Ankara
- McCleary, D. S. Çeviri Ed. Tuba ÖZDEMİR. (2014). Optisyenini eğitim el kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, Ankara
- Mutlu, H. K., Şevik, A., Aslan, B., Serincan, U., (2014). Elektron Demetli Buharlaştırma Sistemi İle Farklı Nanometre Kalınlıklarında MgF₂'ün Antirefle Olarak Etkisi, I. Ulusal Optisyenlik Sempozyumu, Türkiye
- Mutlu, H. K., Ekem, N. (2021). Analysis and calculations of decentration amount and prism in eyeglass lenses, Cumhuriyet Science Journal, 42, 364-371
- Mutlu, H. K., Ekem, N. (2021). Analysis of the Anti-Reflection Coated Eyeglass Used in Turkey, International Journal of Eastern Anatolia Science Engineering and Design, 3, 157- 166
- Öz, S. (2018). Anatomi terimler sözlüğü, Gece Akademi, Ankara
- Özdemir, E., Yarar, O. (2016). Temel Optisyenlik. Güneş Tıp Kitabevleri, Ankara.
- Özdemir, E., Kabak, S. (2018). Gözlükçülüğün tarihsel gelişimi ve Türkiye'de gözlük sektörü, İstanbul Ticaret Odası/İstanbul Düşünce Akademisi, İstanbul
- Şen, F. (2017). Gözlük camlarının montajı optisyenlik laboratuvarı kılavuzu, Güneş Tıp Kitabevleri, Ankara